

Vysoká škola múzických umení
v Bratislave organizovala už 8. ročník
tanečného kongresu Tanec.SK

Laura Kolačková

Kongres sa uskutočnil v dňoch 18. – 19. 11. 2022 pod hlavičkou Centra výskumu a Katedry tanečnej tvorby Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU.

Hlavnou témou kongresu bol tanec a teória so zameraním na aplikovanie teórie

v umeleckej praxi. Príspevky boli veľmi rozmanité a dotkli sa širokého spektra aktuálnych tém, významných pre súčasný rozvoj tanečnej vedy. Téma je aktuálna hlavne pre VŠMU, a to z dôvodu úspešnej akreditácie študijného plánu *Teória tanca* pre

Zleva: Miroslava Kovářová, Lucie Hayashi, Kristián Kohút, Laura Kolačková, Monika Štúrová.

Foto: archiv autorky.

bakalársky stupeň štúdia. Kongresu predchádzala septembrová medzinárodná konferencia s názvom *Tanec a teória – výzvy a tendencie vo vyučovaní teórie v tanečnom umení*.

Novembrový kongres otvorila svojím príhovorom dekanka HTF VŠMU, Irina Čierniková a pozvanie prijala aj Nina Poláková, umelecká riaditeľka Baletu SND. Hneď po uvítaní nasledoval prvý príspevok Miroslavy Kovářovej, vedúcej Katedry tanečnej tvorby, ktorá zhrnula priebeh a prínos zmienenej septembrovej konferencie.

Nasledovali dva príspevkové bloky venujúce sa baletu *Márna opatnosť* alebo *Zle strážené dievča*. Toto dielo nebolo vybrané

náhodne. Práve 18. 11. 2022 sa po 30 rokoch konalo v Baletu SND jeho znovuuvedenie (v choreografii Fredericka Ashtona) a účastníci kongresu mohli byť toho súčasťou.

Ako prví dostali slovo taneční teoretici a teoretičky zo Slovenska. Do doby pred vznikom Baletu SND nás zaviedol Miklós Vojtek, ktorý reflektoval svoju osobnú skúsenosť a stretnutie so zmieneným baletom. Nasledoval príspevok Evy Gajdošovej, súčasnej dramaturgičky Baletu SND. Okrem iného poukazuje na možnosti aplikovania tanečnej teórie v praxi na príklade mapovania rôznych verzií baletného diela *Márna opatnosť* v Baletu SND do roku 2022. Slovenský

Tvůrčí tým publikace Rudolf Laban – Vizionár tanca, teoretik pohybu. Foto: archiv autorky.

blok zakončil Kristián Kohút, taktiež dramaturg Baletu SND. Na kongrese predstavil spomínaný balet *Márna opatrnosť* v režijno-choreografickom koncepte Fredericka Ashtona.

V druhom bloku sa téme venovali české tanečné teoretičky a vedkyne, Dorota Gremlicová a Elvíra Němečková z Katedry tanca Akadémie múzických umení v Prahe. Dorota Gremlicová zachytáva *Márnu opatrnosť* na pražských, resp. českých scénach v rokoch 1796 až 1860. V príspevku sa snažila objasniť úspech a životaschopnosť diela, ktoré je ako jedno z mála až doposiaľ súčasťou repertoáru baletných scén. Elvíra Němečková predstavila pražskú verziu

Márnej opatrnosti z roku 1980 v prevedení kubánskej choreografky Alicie Alonsovej, ktorú porovnávala s prevedením Fredericka Ashtona.

Ďalší príspevok sa odkláňa od témy *Márnej opatrnosti* a prechádza plynule do aplikovanej praxe. Tvorbu internetového média *Tanečné aktuality* ako efektívny spôsob prepájania teórie a umeleckej praxe predstavila vedúca Katedry tanca na pražskej HAMU Lucie Hayashi. Daniela Skácelová zakončila druhý blok rozpravou o dôležitosti učebníc pre tanečne odbory konzervatórií. Zároveň predstavila proces vzniku učebnice a všetky nástrahy, ktoré môžu na autorov čakať.

Foto: archiv autorky.

V piatok bol okrem príspevkov prednášajúcich venovaný čas aj krstu novej publikácie *Rudolf Laban – Vizionár tanca, teoretik pohybu* od Marty Polákovéj. Krstu sa okrem autorky zúčastnila aj editorka Lucia Holinová, dekanka HTF VŠMU, Irina Čierniková a dramaturgička Baletu SND, Eva Gajdošová. Deň bol zakončený spoločnou účasťou na už zmienenej premiére baletu *Zle strážené dievča* v Novej budove SND.

Druhý deň kongresu začínal príspevkom Moniky Štúrovej, doktorandky pôsobiacej na Katedre tanca pražskej HAMU. Zhrnula význam a dôležitosť odboru Tanečná veda na rozmanitých príkladoch, ale aj na vlastnej výskumnej praxi. Hneď po nej sa slova ujala Ivana Kleiblová, pedagogička Katedry

tanečnej tvorby na VŠMU, ktorá sa zamýšľala nad aspektmi ovplyvňujúcimi výber tém záverečných prác študentov zameraných na ľudový tanec. Poslednou v bloku bola absolventka katedry tanečnej tvorby, Dorothea Bystrianska. Poslucháčom predstavila výsledky svojej diplomovej práce zameranej na niektorých bývalých tanečníkov Slovenského ľudového umeleckého kolektívu a Lúčnice. Zamerala sa na ich prínos a vplyv na tanečný prejav v ich rodnej obci, Očovej.

Posledný blok patril študentom a absolventom katedry tanečnej tvorby. Ako prvý vystúpil Ján Dubravčák, ktorý sa venoval teórii a analýze ľudového tanca a jej aplikácii v pedagogickej či umeleckej praxi na príklade mužského sólového tanca. Nasledovala

Foto: archiv autorky.

Zuzana Palanová, s prezentáciou svojho výskumu zachytávajúceho pohľad študentov katedry tanečnej tvorby na prepojenie výučby teórie tanca s praktickým využitím. S posledným a jediným online príspevkom zaoberajúcim sa uplatnením techniky Merca Cunninghama v praxi na Slovensku, ale aj v zahraničí, sa predstavila doktorandka Michaela Mihalová.

Rôznorodosť je slovo, ktoré vystihuje kongres *Tanec.SK 2022*. Stretnutie prinieslo rôzne uhly pohľadov na baletné dielo *Márna opatnosť* a zároveň poukázalo na odlišné prístupy k teórii tanca a jej uplatnení v praxi. Cieľom kongresu bolo reflektovať súčasný stav prepojenia tanca, teórie a umeleckej

praxe. Táto debata je však stále iba na začiatku a podľa môjho názoru potenciál tohto podujatia nebol využitý naplno. Na kongrese absentovala záverečná diskusia všetkých prednášajúcich a zúčastnených, ktorá by mohla byť impulzom pre ďalšie smerovanie odboru. Kongres poukázal aj na to, že tanečná veda je oblasť špecifická a venuje sa jej len veľmi malý okruh vedcov, pedagógov a teoretikov. Práve preto sa zdá partnerská spolupráca inštitúcií pražskej AMU a bratislavskej VŠMU ako mimoriadne obohacujúca. Takéto príležitostné prepojenia môžu byť stimulom a inšpiráciou aj pre študentov tanečných odborov, ktorých záujem je pre budúcnosť tanečnej vedy kľúčový.